

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ อัสวโรจน์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๖/๒๕๕๖

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งคำโต้แย้งของจำเลยในคดีอาญาให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ด้วยศาลจังหวัดบุรีรัมย์ได้ส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี) ในคดีอาญา
หมายเลขดำที่ ๔๒๔/๒๕๕๒ หมายเลขแดงที่ ๑๑๗๘/๒๕๕๕ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา
วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓ หรือไม่

สรุปข้อเท็จจริงได้ความ ดังนี้

พนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นโจทก์ ฟ้อง นายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี เป็นจำเลยใน
ความผิดฐาน มีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนไว้ในครอบครอง พาอาวุธปืนติดตัวไปโดยไม่ได้รับอนุญาต
และพยายามฆ่าผู้อื่น ซึ่งศาลจังหวัดบุรีรัมย์รับฟ้องไว้เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

ต่อมาจำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ขอหมายเรียก
พยานเอกสาร คือ คำให้การในชั้นสอบสวนคดีนี้ของนายประดิษฐ์ ดอกพิกุล นางอ่อนศรี หัวไร่สง
และนายบุญชู จันทร์ใส และตามบัญชีพยานเพิ่มเติมของนายสุพล บทไร่สง นางสมทรง จรุงประโคน
และนายสมควร สุทธิประภา เอกสารการส่งตรวจหาเขม่าดินปืนที่มือของผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน
เอกสารการส่งของกลางมาตรวจพิสูจน์ของพนักงานสอบสวน และเอกสารรายงานการตรวจพิสูจน์ของกลาง
วัตถุพยาน และผลการตรวจหาเขม่าดินปืนและของกลางของผู้ชำนาญการในคดีนี้ทุกฉบับ ซึ่งอยู่ในความ
ครอบครองของโจทก์เพื่อเข้าสู่สำนวนพิจารณาให้แก่จำเลย เนื่องจากจำเลยไม่สามารถนำมาด้วยตนเองได้
และศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีหมายเรียกพยานเอกสารถึงพนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ขอให้ส่งพยานเอกสาร
ดังกล่าวตามที่จำเลยร้องขอเพื่อประกอบการพิจารณาคดี

โจทก์ได้มีหนังสือถึงศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ อ้างว่าคดีดังกล่าว
อยู่ในระหว่างการสืบพยานโจทก์และเอกสารหลักฐานดังกล่าวเป็นเอกสารหลักฐานในสำนวนการสอบสวน
ซึ่งโจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการสืบพยานของโจทก์ต่อไปจึงยังไม่อาจส่งเอกสารเหล่านั้นต่อศาลได้
แต่เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัย

ของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็จะส่งสำนวนการสอบสวน มาให้เพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาล

จำเลยจึงยื่นคำร้องต่อศาลอีกครั้งหนึ่ง ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ โดยอ้างว่าการที่โจทก์ ขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารให้แก่ศาลตามที่ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารนั้นเป็นความผิดตามประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๐ เพราะตามกฎหมายลักษณะพยานนั้นคู่ความทั้งสองฝ่ายต่างมีสิทธิที่จะอ้างอิง พยานหลักฐานร่วมกันได้ ข้ออ้างของโจทก์ว่ามีความจำเป็นต้องใช้เอกสารประกอบการสืบพยานโจทก์ ต่อไปนั้นไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดรองรับในการปฏิเสธการนำส่งเอกสารต่อศาล โจทก์จึงมีหน้าที่ต้อง นำส่งต่อศาลและข้ออ้างของโจทก์ว่าเมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้วหากศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวน การสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็พร้อมจะส่งสำนวนการสอบสวนมาให้เพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาลนั้น เป็นข้ออ้างคนละประเด็น เพราะข้ออ้างดังกล่าว เป็นกรณีที่ศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัย ของศาลเมื่อการสืบพยานโจทก์และพยานจำเลยเสร็จสิ้น หรือกระบวนการพิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว แต่กรณีนี้ เป็นกรณีที่จำเลยอ้างเป็นพยานและต้องใช้ในการซักค้านพยานโจทก์ ดังนั้น จึงขอให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์ ส่งเอกสารตามหมายเรียกเพื่อประกอบการพิจารณาต่อศาลอีกครั้งหนึ่ง

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีคำสั่งในรายงานกระบวนการพิจารณาว่า ข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ส่งเอกสารหลักฐาน ที่จะต้องใช้ประกอบการสืบพยานของโจทก์มีเหตุผลอันสมควร ไม่ถือว่าโจทก์มีเจตนาขัดขืนไม่ส่งพยาน เอกสารตามหมายเรียก

ต่อมาในวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๕ นายจำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ขอให้ศาล รอกการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวและส่งความเห็นของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ เนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ซึ่งโจทก์อ้างในการไม่ยอมส่งเอกสาร และศาลจังหวัดบุรีรัมย์ได้เห็นตามนั้น ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และการพิจารณาของศาลต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญและตามกฎหมายซึ่ง ต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์จึงส่งความเห็นของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

พิเคราะห์แล้ว มีปัญหาต้องพิจารณาก่อนว่าศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้วินิจฉัยตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ ซึ่งเป็นกรณีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ หรือไม่ ซึ่งมีหลักกฎหมายดังนี้

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ บัญญัติว่า

“เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้”

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ บัญญัติว่า

“การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมายและในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์”

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ บัญญัติว่า

“รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้”

อย่างไรก็ตามในเรื่องนี้มีข้อพิจารณาเบื้องต้นว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ บัญญัติว่า

“ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้”

จากบทบัญญัติมาตรา ๒๖๔ จะเห็นได้ว่า การที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับวินิจฉัยคำร้องของจำเลยนั้น คำร้องซึ่งมีข้อโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับแก่คดีขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าวนั้นจะต้องมีสาระอันควรได้รับการวินิจฉัยด้วย

การที่จำเลยอ้างว่าตนมีอำนาจในการอ้างพยานหลักฐานซึ่งอยู่ในความครอบครองของพนักงานอัยการโจทก์เพื่อประกอบการพิจารณาคดีและอ้างว่าการที่โจทก์อ้างมาตรา ๑๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่า มีความจำเป็นต้องใช้เอกสารเหล่านั้นในการประกอบการสืบพยานของโจทก์และไม่ส่งเอกสารต่อศาลนั้น เป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ และย่อมมีผลใช้บังคับไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ นั้น เนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นเรื่องอำนาจของศาลในการเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้ ซึ่งเป็นเรื่องระหว่างศาลกับพนักงานอัยการในการดำเนินกระบวนการพิจารณา ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓

เป็นเรื่องอำนาจของศาลในการพิจารณาพิพากษาคดี และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ เป็นเรื่องผลของการที่
บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญไม่มีผลใช้บังคับ ดังนั้น
บทบัญญัติเหล่านี้ที่ผู้ร้องอ้างตามคำร้องจึงไม่มีความเกี่ยวข้องกัน และมีได้เป็นการอ้างบทบัญญัติเกี่ยวกับ
สิทธิของจำเลยแต่ประการใด ซึ่งไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

พิจารณาแล้วเห็นว่าคำโต้แย้งของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ไม่เป็นสาระ
อันควรได้รับการวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคสอง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยไม่รับคำร้องนี้ไว้พิจารณา

ศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ อัสวโรจน์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ